

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у вересні 2018 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології вересень цього року виявився тепліше звичайного. Лише у третій декаді спостерігалось зниження середніх добових температур повітря. Опади розподілились вкрай нерівномірно по території регіону. На переважній частині басейну р. Сіверський Донець відмічався їх дефіцит (сума за місяць становила 20 – 44 мм, що відповідало 45 – 90% норми). У Приазов'ї та в окремих пунктах спостереження в басейні Сіверського Дінця кількість опадів коливалась від 45 до 127 мм, або в межах 105 – 450 % місячної норми.

На річках регіону спостерігались незначні добові коливання рівнів води переважно з їх загальним підвищенням на кінець місяця на 1 – 47 см. Лише на р. Сіверський Донець на ділянці с. Протопопівка – м. Лисичанськ відмічався повільний спад рівнів води на 5 – 33 см.

На водних об'єктах заростання русел на кінець місяця становило переважно 20 – 60% ширини русла, а подекуди залишилось у межах 70 – 80%. Але вже спостерігаються процеси відмирання річної рослинності.

Середньомісячна водність (у відношенні до місячної норми):

- р. Сіверський Донець та р. Оскіл 70 – 110% норми;
- більшості приток р. Сіверський Донець 50 – 80 % норми, р. Деркул (102%);
- річок Приазов'я у межах 60 – 70 % норми.

Маловоддя (середня витрата води менше 20% місячної норми) відмічалось на р. Уди біля смт. Пересічне (17% норми) у Харківській області, р. Сухий Торець (13% норми) у Донецькій області.

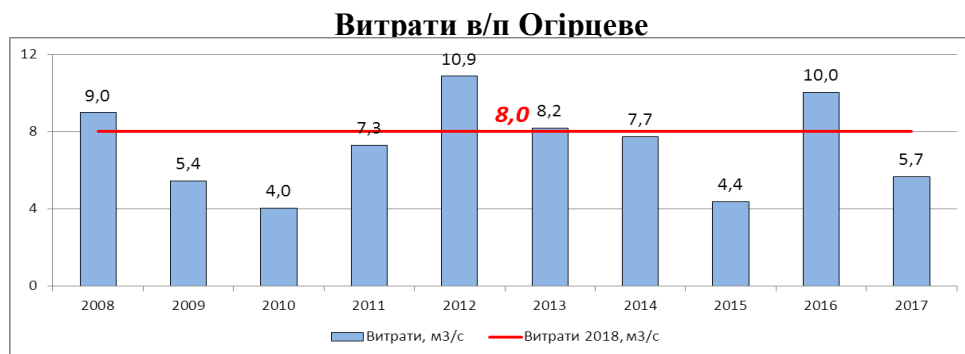
Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у вересні 2018 року

Харківська область:

р. Сіверський Донець

- *в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км)* – об'єм притоку склав 20,7 млн.м³ середніми витратами 8,0 м³/с, з них 28,3 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 100% від загального притоку. Протягом місяця витрати коливались від 5,8 до 16,3 м³/с.

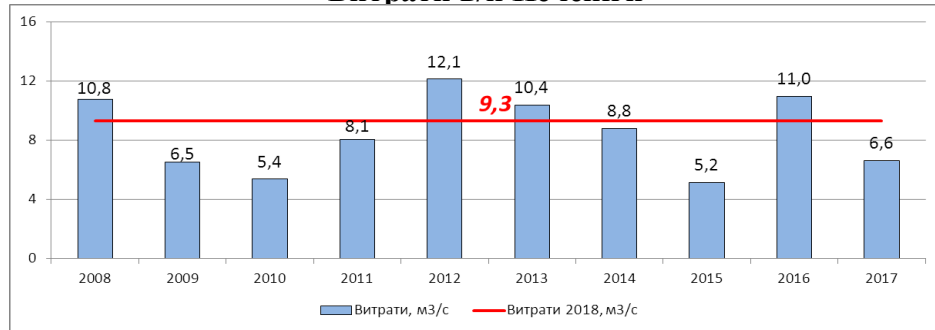
За останні 11 років водність наближена до 2013 року з об'ємом стоку 21,2 млн.м³ з середніми витратами 8,2 м³/с.

-*в/п Печеніги (941 км)* – об'єм притоку склав 24,1 млн.м³ (87% місячної норми) з середніми витратами 9,3 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 5,9 до 16,3 м³/с.

За останні 11 років водність наближена до 2014 року з об'ємом стоку 22,8 млн.м³ з середніми витратами 8,8 м³/с.

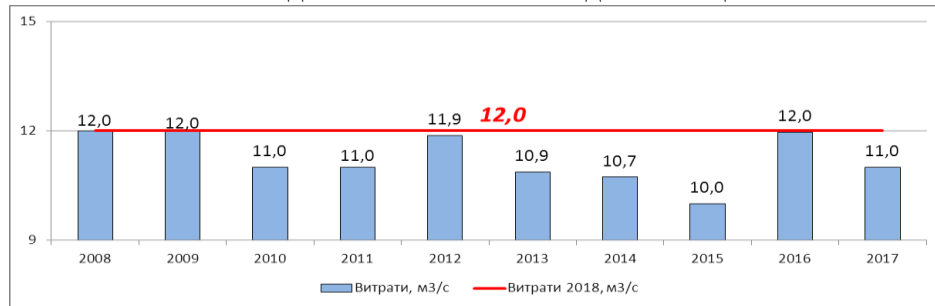
Витрати в/п Печеніги

- **гребля Печенізького водосховища (874 км)** – об’єм скиду склав 31,1 млн.м³, середніми витратами 12 м³/с, протягом місяця скид без змін.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 13,79 млн. м³ (середньодобові витрати – 5,32 м³/с).

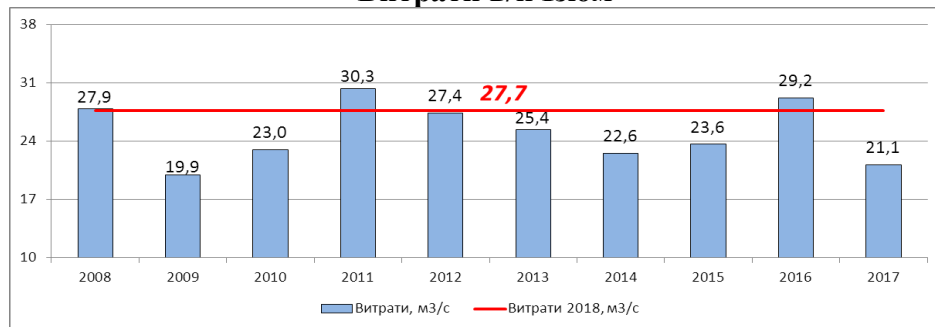
Скиди з Печенізького водосховища

- **в/п Ізюм (602 км)** – об’єм стоку склав 71,8 млн.м³ (101% місячної норми) з середніми витратами 27,7 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 23,5 до 37 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водпосту була наближена до 2012 року з об’ємом стоку 71,0 млн.м³ та середніми витратами 27,4 м³/с.

Витрати в/п Ізюм

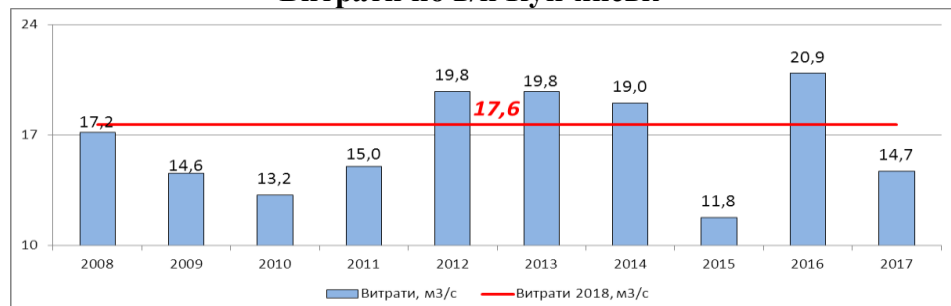
р. Оскіл (580 км)

- **в/п Куп’янськ (121 км)** – об’єм притоку склав 45,7 млн.м³ (107% місячної норми), з нього об’єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 9,2 млн.м³ або 21%.

Середні витрати 17,6 м³/с, коливались протягом місяця від 15,5 до 21 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водпосту була наближена до 2008 року з об’ємом стоку 44,5 млн.м³ та середніми витратами 17,2 м³/с.

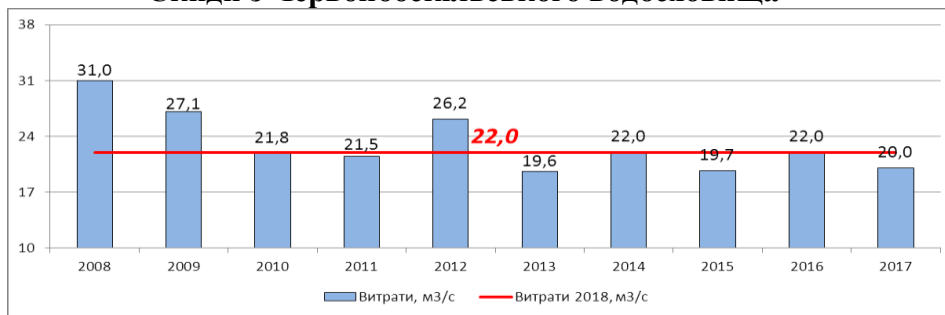
Витрати по в/п Куп’янськ

- *гребля Червонооскільського водосховища (12 км)* – об'єм скиду склав 57,0 млн. м³, скид здійснювався середніми витратами 22 м³/с, протягом місяця скид без змін.

За місяць в канал Сіверський Донець-Донбас забрано 42,5 млн. м³ води середніми витратами 16,4 м³/с, решта – 14,5 млн.м³ для потреб Луганської області.

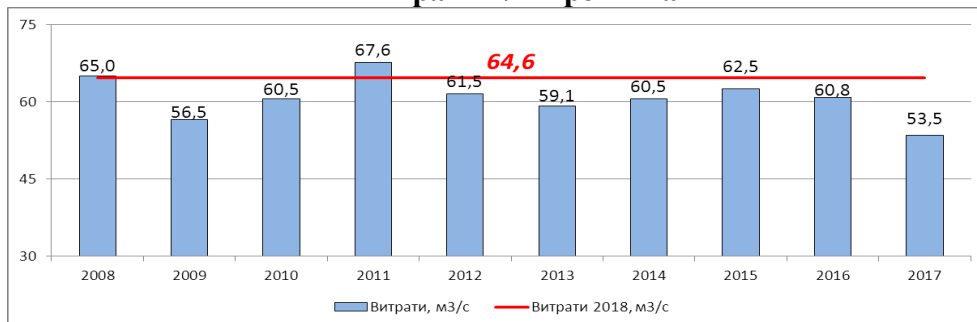
Скиди з Червонооскільського водосховища

- *в/п Яремівка (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км)* – об'єм стоку склав 157,3 млн.м³ середніми витратами 64,6 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 36% (57 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 59 до 76 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водопосту була наближена до 2008 року з об'ємом стоку 168,4 млн. м³ та середніми витратами 65,0 м³/с.

Витрати в/п Яремівка

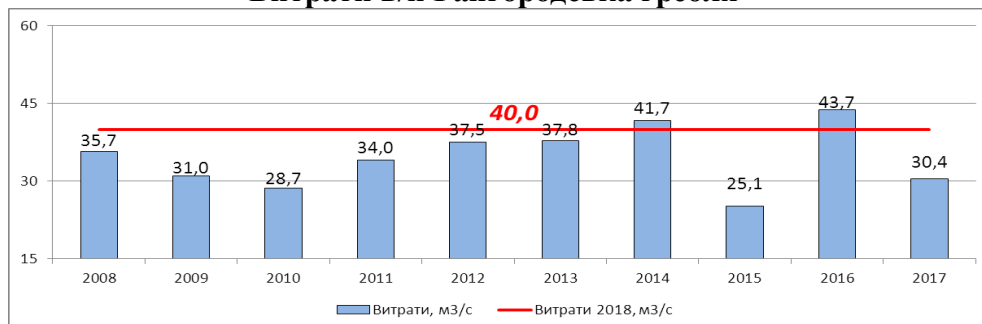
Донецька область:

р. Сіверський Донець

- *в/п Райгородська гребля (522 км)* – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 42,5 млн.м³, середніми витратами 16,4 м³/с) склав 103,6 млн.м³ середніми витратами – 40,0 м³/с при екологічних 22 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 34,1 до 46,5 м³/с.

Витрати в/п Райгородська гребля

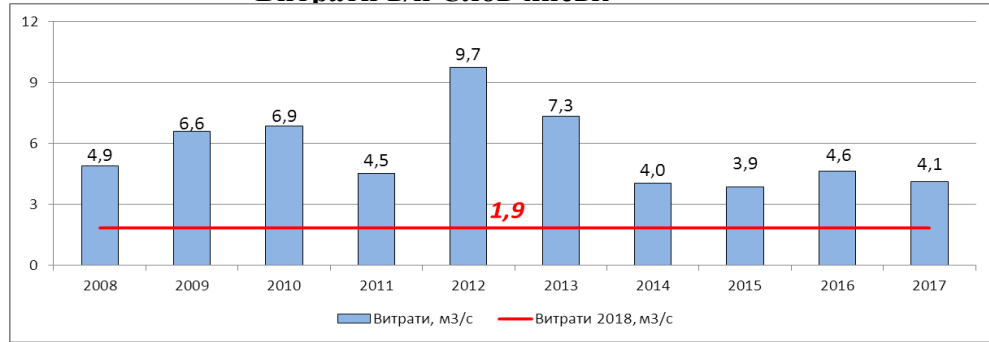

р. Казенний Торець (518 км)

- *в/п Слов'янськ (21 км)* – об'єм стоку склав 4,8 млн.м³ середніми витратами 1,9 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 0,56 м³/с до 3,51 м³/с.

За останні 11 років водність по даному водопосту була мінімальною.

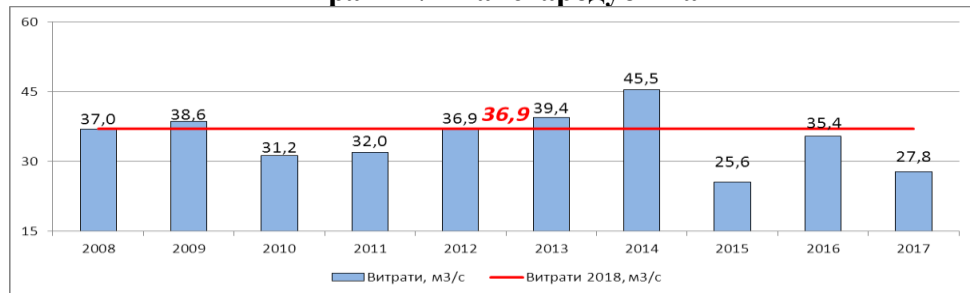
Витрати в/п Слов'янськ

- в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) – об'єм стоку склав 95,4 млн.м³ середніми витратами 36,9 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 27 до 36 м³/с.

За останні 11 років водність, наближена до 2012 року по водності з об'ємом стоку 95,4 млн.м³ з середніми витратами 36,9 м³/с.

Витрати в/п Райстародубівка

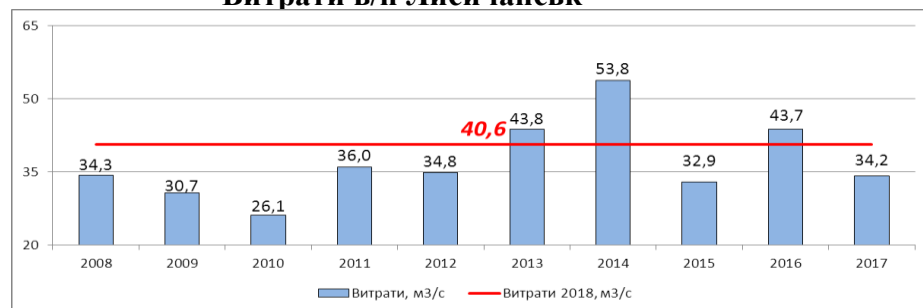

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) – об'єм стоку склав 105,3 млн.м³ середніми витратами 40,6 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 37,0 до 48,0 м³/с.

Витрати в/п Лисичанськ

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за вересень 2018 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець вересня склало – 362,0, 0 млн.м³ (94,5 % від НПР).

Об'єм притоку склав 24,1 млн.м³. Об'єм скиду склав 31,1 млн.м³.

Скид протягом місяця здійснювався 12 м³/с. Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ"ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 13,79 млн. м³, (середньодобові витрати – 5,32 м³/с).

Об'єм наповнення максимальний за останні 10 років є 2016 рік з об'ємом 357,0 млн.м³ (93,2%).

За вересень об'єм наповнення водосховища збільшився на 4,0 млн.м³.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець вересня склало 380,9 млн.м³ (87,5% від НПР).

Об'єм притоку склав 45,7 млн.м³, об'єм скиду склав 57,0 млн.м³ скид здійснювався витратами 22 м³/с впродовж місяця без змін.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За вересень об'єм наповнення водосховища зменшився на 20,2 млн.м³.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.

Наповнення – 133,12 млн. м³ (32,5 %), за місяць об'єм наповнення зменшився на 4,9 млн. м³. На м. Харків за місяць забрано 4,29 млн. м³ води (середньодобові витрати -1,6м³/с).

Донецька область:

По басейну Сіверський Донець

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець вересня об'єм водосховища склав 144,6 млн.м³ (89,2 %) при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з підтримання створеного об'єму води з метою сталого водопостачання водокористувачів протягом літньо-осінньої межні.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2012 рік з об'ємом 144,6 млн.м³ (89,2%).

За вересень об'єм наповнення водосховища зменшився на 2,3 млн.м³.

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-20,5млн.м³ (р. Лугань, 172 км):

На кінець вересня об'єм водосховища склав 18,3 млн.м³ – 89,1 % при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались на рівні екологічних – 0,06 м³/с. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,654 млн.м³.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За вересень об'єм наповнення водосховища зменшився на 0,8 млн.м³.

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПР – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець вересня об'єм водосховища склав 47,8 млн.м³ – 74,5 % при скиді в нижній б'єф 4м³/с. Впродовж місяця скиди здійснювались на рівні екологічних 4 м³/с з метою підтримання створеного об'єму води, з метою сталого водопостачання водокористувачів розташованих нижче за течією продовж літньо-осінньої межні. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 10,7 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 10 років є 2016 рік з об'ємом 47,8 млн.м³ (74,5%).

За вересень об'єм наповнення водосховища зменшився на 1,9 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР-40,09 млн.м³, (р.Кальчик, 23 км):

На кінець вересня об'єм водосховища склав 23,0 млн.м³ – 57,3% при скиді в нижній б'єф 0,1 м³/с. Скиди впродовж вересня здійснювались в межах екологічних, з метою підтримання створеного об'єму води для забезпечення питного водопостачання м. Маріуполя.

Забір води на м. Маріуполь склав 3,36 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,4 млн.м³.

За вересень об'єм водосховища зменшився на 2,3 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

ВП «Курахівська ТЕС «ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПР – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець вересня об'єм водосховища склав 45,9 млн.м³ – 73,5 %, при скиді в нижній б'єф 0,01 м³/с. Протягом вересня скиди здійснювались на рівні екологічних витрат з метою підтримання об'єму наповнення для сталого водопостачання водокористувачів впродовж літньо-осінньої межени. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03 млн.м³.

Об'єм наповнення мінімальний за останні 10 років.

За вересень об'єм наповнення водосховища зменшився на 4,1 млн.м³.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Протягом вересня внаслідок опадів різної інтенсивності, на річках басейнів р. Сіверський Донець, частини Дніпра та річок Приазов'я спостерігались коливання рівнів.

Основні водосховища в межах Харківської, Донецької та Луганської областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 13.06.2018 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на період літньо-осінньої межени 2018 року.

Протягом вересня водосховища працювали в режимі спрацювання, враховуючи гідрометеорологічну і водогосподарську обстановку для забезпечення водою населення і галузей економіки з урахуванням екологічних вимог, інтересів усіх водокористувачів.

По основних руслорегулюючих водосховищах:

- скиди з Печенізького водосховища КП «Харківводоканал» за погодженням із Сіверсько-Донецьким БУВР здійснювались без змін на рівні 12 м³/с;

- скиди з Червонооскільського водосховища КП «Компанія «Вода Донбасу» за погодженням із Сіверсько-Донецьким БУВР здійснювались без змін на рівні 22 м³/с, що дозволило забезпечити забір каналом Сіверський Донець – Донбас на питні потреби Донецької області та скид з Райгородської греблі не нижче за екологічний 22 м³/с для потреб Луганської області;

Краснонавлівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області, протягом місяця працювало в режимі спрацювання, забір води склав 4,29 млн.м³.

По водосховищах комплексного призначення за басейнами:

р. Сіверський Донець складає 258,3 млн.м³ – 81,4% (аналогічний період минулого року – 79,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверський Донець зменшився на 7,8 млн. м³.

р. Дніпро – складає 77,6 млн. м³ – 75,9% (аналогічний період минулого року – 59,0%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра зменшився на 7,8 млн.м³.

річки Приазов'я – складає 72,8 млн.м³– 70,3% (аналогічний період минулого року - 80,6%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я зменшився на 4,4 млн.м³.

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і за необхідністю підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т.ч. по басейнах:

р. Сіверський Донець – 18 водозаборів, з них на підпорі – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі;

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж вересня на річках басейнів р. Сіверський Донець та річок Приазов'я спостерігалось коливання рівні внаслідок дощів різної інтенсивності. Рівні води коливались від 0,25 м до 0,55 м вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборах, які знаходяться на підпорі (в т.ч. питні), відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,09 до 11,0 м вище мінімальної відмітки водозаборів.